

nr 3 (179)
marzec 2023

ISSN 1898-0333

egzemplarz
bezpłatny

azalia

Pismo mieszkańców Miasta i Gminy Nowa Sarzyna

www.nowasarzyna.eu

w numerze:

- nowe mieszkania w ramach SIM
- 85. urodziny Nowej Sarzyny
- wydarzenia w hołdzie żołnierzom wyklętym

Zostaw 1,5% podatku w Gminie Nowa Sarzyna

Burmistrz Miasta i Gminy zachęca do przekazywania 1,5% podatku w rozliczeniu rocznym PIT na rzecz organizacji pozarządowych, które realizują wiele ważnych społecznie przedsięwzięć w naszym lokalnym środowisku.

Organizacje pożytku publicznego uprawnione do otrzymania 1,5% podatku dochodowego od osób fizycznych za rok 2022, działające na terenie Miasta i Gminy Nowa Sarzyna - zgodnie z wykazem sporządzonym przez Dyrektora Narodowego Instytutu Wolności – Centrum Rozwoju Społeczeństwa Obywatelskiego - opublikowanym 12 grudnia 2022 roku:

Stowarzyszenie „Nasza Mała Ojczyzna” w Nowej Sarzynie
KRS 0000152888

(www.nmo.sarzyna.net)

Parafialny Uczniowski Klub Sportowy „Francesco” w Jelnej
KRS 0000229696

(www.francesco.futbolowo.pl)

Stowarzyszenie „Dobry Dom” w Woli Zarczyckiej
KRS 0000197865

(www.dobrydom.org)

Stowarzyszenie Inicjatyw Lokalnych „Benefactum” w Łętowni
KRS 0000377168

(www.facebook.com/silbenefactum)

Stowarzyszenie „Integracja bez granic” w Sarzynie
KRS 0000045567

1,5% można również przekazać na rzecz gminnych jednostek OSP. Wystarczy, że w rubryce KRS wpiszemy numer 0000116212, a w celu szczegółowym podamy **nazwę i adres wybranej OSP**. Jednostki, które możemy wesprzeć to: OSP Wola Zarczycka, OSP Wólka Łętowska, OSP Tarnogóra, OSP Jelna, OSP Sarzyna, OSP Łukowa, OSP Ruda Łańcucka, OSP Łętownia.

1,5% podatku można przekazać w usłudze „Twój e-PIT” na portalu **podatki.gov.pl**. W tym celu należy wybrać z listy numer KRS organizacji i wskazać cel szczegółowy.

Do 2 maja 2023 r. podatnicy mogą zweryfikować i zmodyfikować lub zatwierdzić swoje rozliczenia w usłudze Twój e-PIT. Potem KAS automatycznie zaakceptuje zeznania PIT-37 i PIT-38, które przygotowała na podstawie posiadanych danych. Dzięki temu PIT będzie złożony w terminie nawet jeżeli podatnik nie podejmie żadnych działań. Po 2 maja podatnik będzie miał podgląd do swojego zeznania, będzie mógł pobrać UPO i złożyć korektę. Dostęp do usługi możliwy jest wyłącznie przez e-Urząd Skarbowy, na stronie podatki.gov.pl. Działa ona przez całą dobę i można z niej skorzystać na dowolnym urządzeniu podłączonym do Internetu.

Miesięcznik „Azalia”

Wydawca: Urząd Miasta i Gminy w Nowej Sarzynie, ul. Kopernika 1, 37-310 Nowa Sarzyna.

Adres redakcji: 37-310 Nowa Sarzyna, ul. Kopernika 1, tel. 17 24 13 177.

Redakcja: Piotr Sowa, Janusz Motyka.

Skład: Piotr Sowa, Grażyna Wadas.

Redakcja wydania i współpraca: Renata Półciwiatek, Jan Zybur.

Zdjęcie na okładce - Janusz Motyka (Nowa Sarzyna, Osiedle Nr 3).

Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i redagowania tekstów.

Redakcja nie zwraca materiałów nie zamówionych.

Kontakt: p.sowa@nowasarzyna.eu, tel. 17 24 13 177, wew. 301.

Druk: Drukarnia „eMka”, Giedlarowa 460, 37-300 Leżajsk, tel. 17 787 71 09.

Nie wypalaj traw!

Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna zwraca się z apelem o niewypalanie traw, gdyż rodzi to zagrożenie dla zdrowia i życia mieszkańców oraz prywatnego i publicznego mienia.

Wiosna to okres, w którym wyraźnie wzrasta liczba pożarów łąk i nieużytków. Spowodowane jest to wypalaniem traw i pozostałości roślinnych. Obszary wysuszonej roślinności stanowią doskonałe podłoże palne, co w zestawieniu z aktywnością człowieka, skutkuje gwałtownym wzrostem pożarów. Nawet niewielki wiatr wystarczy, aby mały ogień wymknął się spod kontroli, bardzo szybko rozprzestrzenił się i zamienił w tragiczny w skutkach pożar, niszczący pobliskie lasy, pola, a często także zabudowania.

Pożary zagrażają zwierzętom, szkodzą środowisku naturalnemu, zabijają pożyteczne mikroorganizmy, obniżają plony, niszczą strukturę gleby, niszczą wartościowe rośliny i wyjąłwiają ziemię.

Wypalanie roślinności na łąkach, pastwiskach, nieużytkach, rowach, pasach przydrożnych, szlakach kolejowych grozi karą pozbawienia wolności lub grzywny.

Zakaz wypalania traw określony został w Ustawie o ochronie przyrody oraz w Ustawie o lasach, a Kodeks wykroczeń przewiduje za to karę nagany, aresztu lub grzywny, której wysokość może wynieść od 5 tys. do 20 tys. zł. Co więcej, jeśli w wyniku podpalenia trawy dojdzie do pożaru, który spowoduje zagrożenie utraty zdrowia lub życia wielu osób albo zniszczenia mienia wielkich rozmiarów, wtedy sprawca – zgodnie z zapisami Kodeksu karnego – podlega karze pozbawienia wolności nawet do 10 lat.

Oprócz ww. sankcji wypalającemu grożą również dotkliwe kary, które nakładać może Agencja Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Zakaz wypalania gruntów rolnych jest jednym z warunków, których rolnicy zobligowani są przestrzegać, aby móc ubiegać się o płatności bezpośrednie i obszarowe.

źródło: www.gov.pl/rolnictwo/wypalanie-traw-jest-niezagodne-z-prawem

Łączymy się w bólu i składamy wyrazy współczucia

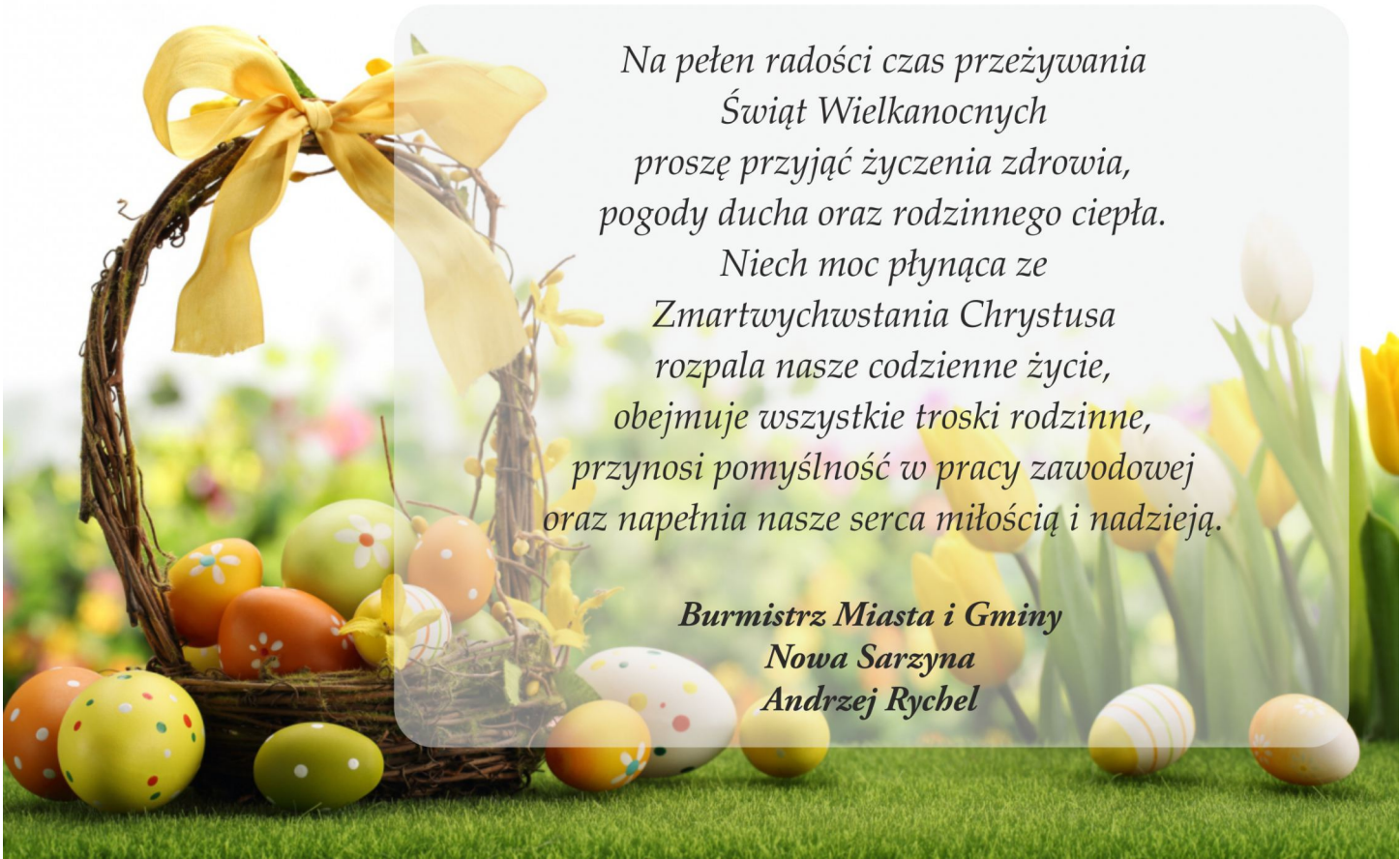
RODZINIE I BLISKIM

Śp. Andrzeja Czapskiego

Radnego Rady Miejskiej w Nowej Sarzynie
w latach 2006-2014

Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna
oraz Przewodniczący Rady Miejskiej w Nowej Sarzynie

Na pełen radości czas przeżywania
Świąt Wielkanocnych
proszę przyjąć życzenia zdrowia,
pogody ducha oraz rodzinnego ciepła.
Niech moc płynąca ze
Zmartwychwstania Chrystusa
rozpala nasze codzienne życie,
obejmuje wszystkie troski rodzinne,
przynosi pomyślność w pracy zawodowej
oraz napełnia nasze serca miłością i nadzieją.

**Burmistrz Miasta i Gminy
Nowa Sarzyna
Andrzej Rychel**

Z okazji Świąt Wielkanocnych składam Państwu
najserdeczniejsze życzenia.

Niech radosny dzień Zmartwychwstania Pańskiego
napełni nas wiarą, pokojem i wzajemną życzliwością
oraz pozwoli z ufnością patrzeć w przyszłość.

Zdrowych, pogodnych i prawdziwie rodzinnych
Świąt Wielkiej Nocy.

Posel na Sejm RP
Jerzy Paul

Niech Święta Zmartwychwstania Pańskiego
będą czasem miłości i nadziei,

który przyniesie spokój, radość i wzajemną życzliwość,
a moc odrodzenia życia napełni nas wiarą
i pozwoli z ufnością patrzeć w przyszłość.

Wesołego Alleluja!

życzy

Radosław Wiatr

II Wicewojewoda Podkarpacki

Wesołego Alleluja!

Na nadchodzące Święta Wielkanocne
życzę zdrowia, radości oraz nadziei.

Niech spotkania w rodzinnym gronie
przyniosą wytchnienie
od codziennego pośpiechu
i wiarę w innych ludzi,
a Zmartwychwstały Chrystus
obdarzy hojnie niezbędnymi łaskami.

Przewodniczący Rady Miejskiej w Nowej Sarzynie
Stanisław Kurlej

Chrystus zmartwychwstał! Prawdziwie zmartwychwstał, alleluja!

Jednocząc się w przeżywaniu Świąt Wielkiej Nocy
prosimy przyjąć życzenia pełne nadziei, pokoju i dobra.

Niech Zmartwychwstały Chrystus, nasz Pan i Zbawiciel, który z miłości oddał życie swoje
za przyjaciół swoich obdarzy Was błogosławieństwem, a Wasze serca napełni radością.

Niechaj miłość Zmartwychwstałego Chrystusa
staje się źródłem siły, mocy i wiary na każdą chwilę dnia.

Ciepłych, pełnych radosnej nadziei Świąt Zmartwychwstania Pańskiego,
rodzinnych spotkań przy wielkanocnym stole oraz smacznego święconego jajka
życzą:

W imieniu Rady Powiatu Leżajskiego
Przewodniczący
Adam Wylaż

W imieniu Zarządu Powiatu Leżajskiego
Przewodniczący
Marek Śliż

POWSTANĄ NOWE MIESZKANIA W RAMACH SIM

22 marca 2023 r., w Centrum Kultury i Bibliotece w Nowej Sarzynie odbyło się spotkanie informacyjne, poświęcone projektowi budowy nowego budynku mieszkalnego przy ul. Konopnickiej w ramach Społecznej Inicjatywy Mieszkańców. O szczegółach planowanej inwestycji, warunkach przystąpienia do najmu oraz procedurze składania wniosków opowiedzieli burmistrz Andrzej Rychel, prezes SIM Podkarpacie Krzysztof Mazur i pełnomocnik SIM w naszej gminie Andrzej Rzeszuto.

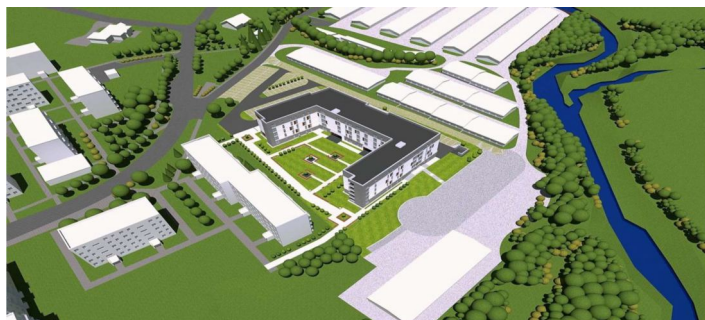
od lewej: Andrzej Rzeszuto, Krzysztof Mazur i Andrzej Rychel, fot. P. Sowa

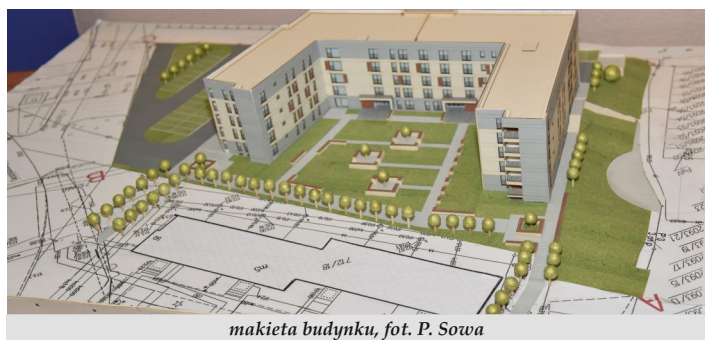
w spotkaniu informacyjnym wzięło udział ponad sto osób, fot. P. Sowa

Samorząd udziałowcem

Nowy budynek wielorodzinny, w skład którego wejdzie 74. mieszkania ma powstać przy ul. Marii Konopnickiej w Nowej Sarzynie. Przygotowania do rozpoczęcia realizacji tej inwestycji trwają od wielu miesięcy. Samorząd Miasta i Gminy Nowa Sarzyna przystąpił do spółki SIM Podkarpacie, którą współtworzy siedem gmin z naszego województwa oraz Krajowy Zasób Nieruchomości. Społeczne Inicjatywy Mieszkańców mają charakter non profit, tzn. że w odróżnieniu od developerów nie mogą zarabiać na swojej działalności. - Dla naszego samorządu to ważny moment, bo ostatni blok został wybudowany w Nowej Sarzynie 31 lat temu. Gmina wniosła wkład do tego projektu o wartości około 15 mln zł, a składają się na niego pozyskane dofinansowania, m.in. z Rządowego Programu Wsparcia Rozwoju Budownictwa Socjalnego i Komunalnego oraz przekazanie terenu pod inwestycję. Mamy już gotowy projekt oraz pozwolenie na budowę. Lokalizacja nowego bloku jest bardzo atrakcyjna i przyjazna, a sam budynek będzie nowoczesny i funkcjonalny, dlatego zachęcam do skorzystania z tej oferty – powiedział Burmistrz Miasta i Gminy Nowa Sarzyna Andrzej Rychel.

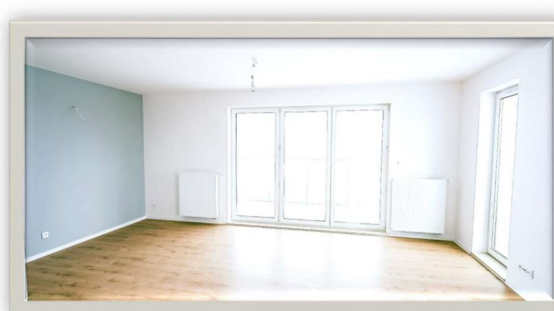
lokalizacja - teren za blokiem nr 16 przy ul. Konopnickiej, fot. materiały SIM

makieta budynku, fot. P. Sowa

Dla kogo nowe mieszkania?

SIM to budownictwo społeczne oparte na umiarkowanym czynszu z partycypacją w kosztach budowy ze strony najemców. Program ten skierowany jest do osób i rodzin, których dochody są za niskie na zaciągnięcie kredytu hipotecznego, ale dysponują środkami na regularne opłacanie czynszu. Warunkiem jest nieposiadanie przez najemcę prawa własności, dzierżawy lub najmu do innego lokalu mieszkalnego oraz spełnienie kryterium dochodowego określonego w ustawie. Kryterium to uzależnione jest od liczby osób w gospodarstwie domowym, np. dla jednej osoby wynosi 4 462,12 zł, a dla rodziny czteroosobowej 10 118,67 zł netto. Dodatkowo Rada Miejska w Nowej Sarzynie, uchwałą ustaliła dodatkowe kryteria pierwszeństwa oraz liczbę przyznanych punktów w procedurze naboru najemców. Dodatkowe punkty mogą otrzymać gospodarstwa domowe: w których żadna osoba nie posiada prawa własności do lokalu mieszkalnego; za posiadanie książeczki mieszkaniowej; za osoby rozliczające się z podatku dochodowego w Urzędzie Skarbowym w Leżajsku; za dzieci do 18. roku życia; za zameldowanych na terenie Gminy Nowa Sarzyna; za osoby do 35. roku i powyżej 65. roku życia; za niepełnosprawnych w wieku do 16 lat oraz osoby samotnie wychowujące dziecko.

podgląd standardu wykończenia, fot. materiały SIM Podkarpacie

wizualizacje budynku i jego otoczenia, fot. materiały SIM Podkarpacie

Standard „pod klucz”

W budynku powstaną mieszkania w trzech metrażach: 43, 57 i 67 m². Oferowane lokale będą praktycznie gotowe do zamieszkania. W łazience zamontowana będzie wanna lub kabina natryskowa, umywalka i miska ustępowa. W kuchni znajdzie się zlewozmywak oraz cztero-palnikowa kuchenka elektryczna. Wykonane zostaną podłogi, pomalowane ściany, wstawiona stolarka drzwiowa. Po stronie najemcy pozostanie umeblowanie i wyposażenie według własnego uznania.

- Będzie to budynek w wysokim standardzie z zastosowanymi nowoczesnymi rozwiązaniami, efektywny energetycznie i przyjazny dla środowiska. Projekt obejmuje także urządzenie terenu wokół budynku i powstanie miejsc parkingowych. Jeżeli procedury naboru i przetargu pójdą sprawnie, to według naszych szacunków, lokale byłyby gotowe do zamieszkania w okolicach lipca 2025 roku – poinformował uczestników spotkania prezes SIM Podkarpacie Krzysztof Mazur.

Wysokość wkładu własnego i czynszu

Najemca będzie zobowiązany do partycypacji w kosztach wynoszącej 20% wartości mieszkania. Szacuje się, że cena 1 m² będzie wynosiła 6 800 zł, stąd za mieszkanie o powierzchni 50 m² trzeba będzie wnieść wkład własny w wysokości 68 000 zł. Z kolei stawka czynszu szacowana jest na 18 zł za 1 m², co w przypadku lokalu o powierzchni 50 m² daje 900 zł miesięcznie. W ramach SIM można uzyskać także dopłaty do czynszu przez okres 15 lat, jej wysokość zależy od liczby osób zamieszkałych oraz wielkości mieszkania i najprawdopodobniej będzie mieścić się w granicach 200-400 zł. Oprócz czynszu trzeba będzie samodzielnie wносить opłaty za energię elektryczną, ogrzewanie, wodę, kanalizację, odpady i inne media.

- Sporą zaletą mieszkań w ramach SIM jest to, że udział najemcy nie przepada. Jeżeli ktoś w dowolnym momencie zrezygnuje z najmu bądź wyprowadzi się, to

odzyska całą kwotę wkładu własnego powiększoną o waloryzację – zaznaczył prezes SIM Podkarpacie Krzysztof Mazur. Najwcześniej po 15 latach od oddania budynku do użytkowania, najemca może złożyć wniosek o wykup mieszkania. Wówczas umowa najmu zmienia się na umowę z opcją dojścia do własności. Kwota wykupu lokalu to cena mieszkania pomniejszona o wpłaconą partycypację oraz kaucję. To najemca zdecydować, czy korzystniejsze będzie dla niego wykupić mieszkanie czy lepiej pozostać przy opcji najmu. Kwota partycypacji, którą najemca wniósł na poczet obowiązkowego wkładu własnego podlega dziedziczeniu. Podobnie jak prawa do najmu w przypadku śmierci najmującego. Wszystkie prawa i obowiązki zmarłego wchodzi do masy spadkowej i podlegają ogólnym zasadom dziedziczenia.

Nabór wniosków

Procedura wyłonienia najemców będzie obejmowała nabór wniosków, ogłoszenie listy najemców, podpisanie umów partycypacji oraz - po wybudowaniu budynku - podpisanie umów najmu. Nabór wniosków rozpocznie się już 3 kwietnia i będzie trwał do 5 maja 2023 r.

- Wnioski wraz z informacją o projekcie i instrukcją wypełnienia będą wkrótce dostępne na stronie internetowej Miasta i Gminy Nowa Sarzyna, a składać je będzie można od 3 kwietnia w Urzędzie Miasta i Gminy. Na miejscu będzie też osoba, która pomoże wniosek wypełnić. Data złożenia wniosku ma znaczenie w przypadku, gdy dwa lub kilka uzyskały taką samą liczbę punktów. Wówczas o kolejności na liście decyduje data wpływu - poinformował pełnomocnik SIM Podkarpacie w Nowej Sarzynie Andrzej Rzeszuto. Wybór mieszkania przez najemcę nastąpi po zakończonym naborze według kolejności na liście.

Dotychczas w ramach SIM Podkarpacie ogłoszono nabory wniosków na najem mieszkań w Boguchwale, Sędziszowie Małopolskim, Miejscu Piastowym oraz Dynowie.

Piotr Sowa

Nowa Sarzyna – cudowne dziecko COP w 85-lecie urodzin

O Nowej Sarzynie mówi się, że jest „dzieckiem” cudu gospodarczego. Bo za taki uznawano w okresie międzywojennym powstanie Centralnego Okręgu Przemysłowego. 85 lat temu w lasach Ordynacji Potockich, pomiędzy Rudą Łańcucką, Wolą Zarczycką, a Sarzyną wybudowano zakłady chemiczne, a przy nich nowoczesne osiedle z budynkami wyposażonymi w instalacje: elektryczną, wodno-kanalizacyjną oraz centralne ogrzewanie. To były narodziny dzisiejszego miasta Nowa Sarzyna.

Modernizm nad Trzebośnicą

Twórcą COP-u był wicepremier Eugeniusz Kwiatkowski. 4 sierpnia 1937 roku ówczesne Ministerstwo Spraw Wojskowych przekazało firmie „Boruta” ze Zgierza obszar ponad 350 ha zalesionego terenu pod budowę fabryki chemicznej i jej zaplecza w postaci kolonii mieszkaniowej. Projekt osiedla opracował w Łodzi arch. Wacław Kowalewski w konsultacji z prof. Wacławem Żencykowskim. Nowatorskim rozwiązaniem był ortogonalny układ drogowy, polegający na tym, że ulice krzyżowały się pod kątem prostym, ale w trakcie realizacji prostokątną siatkę złamano i od strony zachodniej zbudowano ukośny ciąg (dzisiejsza ul. Chemików). Latem 1937 roku ruszyły prace na terenie fabrycznym. Po uzbrojeniu terenu w niezbędną infrastrukturę, w czerwcu 1938 roku rozpoczęto budowę osiedla – załóżka obecnego miasta Nowa Sarzyna. Wykonawcami były m.in. firmy: „Futurum”, „Wł. Bieniarz” i „Elektrolit”. Do końca roku ukończono w stanie surowym budynki: M-1 (tzw. willa dyrektora), M-2 (Dom Gościnny) i M-4 (blok o czterech, trzypokojowych mieszkaniach). Kolejne bloki były w różnym stadium realizacji. Do września 1939 roku zamknięto stan surowy wszystkich budynków, a cztery zasiedlono. Architektura poszczególnych obiektów wyróżniała się elegancją mimo że stawiano na funkcjonalność i nie było miejsca na detal i dekorację. Jednak rozplanowanie otworów okiennych i zróżnicowanie ich pod względem wielkości na: duże, „leżące” w pokojach, mniejsze, „stojące”, w kuchni i małej kwadratowy świetlik w spiżarni wraz z termometrycznymi przeszkleniami klatek schodowych dały doskonały efekt estetyczny. Modernistyczną całość podkreślała jednolita, malowana na biało drewniana stolarka. Budynki wielomieszkaniowe – jedno i dwuklatkowe liczyły po dwie kondygnacje z podpiwniczeniem. Posiadały instalacje elektryczne, wodno-kanalizacyjne i centralnego ogrzewania. Mieszkania wyposażone były w kuchnię z piecem węglowym, spiżarkę i przedpokój. Do każdego przynależała piwnica oraz wspólna pralnia z suszarnią. Najwyższy standard miały trzypokojowe mieszkania o pow. 55 m², gdzie łazienka i sanitariat znajdowały się w odrębnych pomieszczeniach. Oprócz bloków mieszkalnych kolonia miała już rozbudowaną infrastrukturę: istniał hotel, siedziba straży przemysłowej, piekarnia, stołówka pracownicza, kasyno dla urzędników, garaże, ambulatorium przyfabryczne, a nawet szpital ukończony w stanie surowym, gdy wybuchła wojna.

Budynek M-2 w kolonii mieszkalnej przy Wytwórni Nitrozwiązków Organicznych „Nitroza” w Sarzynie. Rok 1939, zb. Janusz Motyka.

Pod niemiecką okupacją

13 września 1939 roku Sarzynę i okolice zajęli Niemcy. Fabryka i sąsiadujące z nią osiedle robotnicze zostały przejęte pod zarządek komisaryczny Głównego Urzędu Powierniczego Wschód (Hauptteuhandelstelle-Ost – HTO). Dwa lata później zakupił je koncern I.G. Farben. Spora część mieszkańców Sarzyny-Kolonii po agresji Niemców wyjechała. Pozostali Polacy musieli opuścić swoje mieszkania na przełomie lutego i marca 1940 roku. Przez kolejne cztery lata osiedle zajmowali wyłącznie żołnierze Wehrmachtu. W tym okresie zbudowano kolejne obiekty. Dziełem Niemców jest „niska” zabudowa osiedla. Garaże i baraki wznoszone były głównie dla potrzeb stacjonującej tu kawalerii. Materiał pozyskiwano z rozbiórki niewykończonych obiektów przemysłowych na terenie fabryki. Przykładem takich inwestycji jest np. „blok” nr 3 przy ul. Leśnej. Okupanci zbudowali też drugi tor na linii kolejowej i stalowy most na Trzebośnicy.

Budynek przyszłego szpitala, zaadaptowany przez Niemców na stajnie dla koni i kwatery dla stacjonującego tu wojska. Rok 1941, zb. Janusz Motyka.

Budujemy nowy dom

25 lipca 1944 roku Niemcy uciekli z Sarzyny bez walki, a teren fabryki zajęło wojsko polskie i sowieckie. Równolegle z odtwarzaniem infrastruktury przemysłowej, cywilni administratorzy zakładów myśleli o rozbudowie osiedla. Doraźnie do celów mieszkalnych, bądź użytkowych zaadaptowano istniejące obiekty. Tak było z budynkiem, gdzie obecnie mieści się MOPS: ulokowano w nim Ambulatorium Przyfabryczne, Izbę Chorych i Ośrodek Zdrowia. Rosła liczba pracowników zakładu i wzrastało zapotrzebowanie na mieszkania. Dlatego 17 stycznia 1950 roku Ministerstwo Budownictwa zatwierdziło plan rozbudowy kolonii. Inwestycję prowadziła Dyrekcja Budowy Osiedli Robotniczych w Krakowie. Projekt opracował inż. J. Hornik. Wzorował się na istniejących przedwojennych budynkach, przez co osiedle zachowało spójność architektoniczną. W l. 1950-1951 oddano do użytku trzy nowe bloki o numeracji 1, 2 i 3. Podobnie, jak reszta osiedla zostały włączone do sieci lokalnego radiowęzła. Obecnie budynki są położone przy ulicy Braci Śniadeckich o numerach odpowiednio: nr 2, gdzie mieści się znana pizzeria oraz bloki nr 7 i nr 5. W 1953 roku na gruntach wsi Ruda Łańcucka ruszyła budowa osiedla robotniczego i dalsza rozbudowa Kolonii. Ale to jest temat na kolejną opowieść...

Literatura i źródła (wybór)

1. Furtak M., *COP 1936-1939. Architektura i urbanistyka*, Kraków-Łódź, 2014
2. Kronika Z.Ch. „Organika Sarzyna, zb. zakładowej Biblioteki Technicznej Nr 3857.
3. Skrzypińska-Tracz E., *Zakłady Chemiczne „Organika-Sarzyna”, przeszłość, teraźniejszość, przyszłość* [w:] *Allmanach Leżajski* nr 6/85, Leżajsk 1985.
4. Budynek mieszkalny nr 3 Sarzyna 1950-1951, zesp. 103 sygn. 390.
5. Przemysł Chemiczny Boruta w Zgierzu, zesp. 2162 sygn. 820.

Rzeźby Wincentego Pażyry

28 lutego br. w Muzeum Ziemi Leżajskiej odbył się wernisaż wystawy pn. „Rzeźby Wincentego Pażyry”, który spotkał się za bardzo dużym zainteresowaniem ze strony publiczności. Wśród przybyłych gości był, m.in. burmistrz Andrzej Rychel. Na wystawie można podziwiać najważniejsze prace Wincentego Pażyry o tematyce sakralnej, ludowej, społecznej czy okolicznościowej. Wernisaż był także okazją do przybliżenia mieszkańcom powiatu sylwetki honorowego obywatela Miasta i Gminy Nowa Sarzyna przez Antoniego Bereziewicza. Wystawę można zwiedzać do końca maja 2023 r.

Wincenty Pażyra od młodości wykazywał talenty artystyczne w dziedzinie muzyki i plastyki. Z biegiem czasu doszły zainteresowania historyczne, bibliofilskie oraz zamiłowanie do pielgrzymowania. W latach siedemdziesiątych zainteresował się korzenioplastyką. Jego świeczniki, stojaki na kwiaty i inne przedmioty wystawiane były w Nowej Sarzynie, Leżajsku i w Rzeszowie. Kolejnym etapem artystycznego rozwoju stała się rzeźba w drewnie.

W 1974 roku jego prace zostały po raz pierwszy pokazane szerokiej publiczności na wystawie towarzyszącej Podkarpackiemu Festiwalowi Zespołów Polonijnych w Rzeszowie. Od początku brał udział w Wojewódzkim Biennale Rzeźby Nieprofesjonalnej im. Antoniego Rząsy, organizowanym przez Wojewódzki Dom Kultury, gdzie był wielokrotnie wyróżniany i nagradzany. Wyrzeźbione przez niego krzyże wiszą w wielu sanktuariach, między innymi w Licheniu, w siedzibie Radia Maryja w Toruniu, a także w Watykanie, dokąd zawędrował jako dar dla Ojca Świętego od pielgrzymów. Do kościoła w Sarzynie wyrzeźbił dwa feretrony i mały ołtarzyk św. Maksymiliana. Jego grupa rzeźb figuralnych, zatytułowana „Orkiestra i pary taneczne”, nagrodzona na rzeszowskim biennale, wystawiona jest na stałej ekspozycji w Muzeum Ziemi Leżajskiej. Więcej o autorze można przeczytać na stronie nowasarzyna.eu w zakładce honorowi obywatele.

Piotr Sowa

źródło: <https://nowasarzyna.eu/wincenty-pazyra.html>.

Pamięć o Żołnierzach Wyklętych

Już po raz trzeci Koło Gospodyń Wiejskich „Łukowanie” z Łukowej zorganizowało wieczór patriotyczny poświęcony Żołnierzom Niezłomnym pt. „Wyklęci przez komunistów – zapamiętani przez lud”. Uroczystość odbyła się 4 marca 2023 roku w Domu Strażaka w Łukowej. Spotkanie rozpoczęło się od odśpiewania hymnu państwowego, a następnie przywitania zaproszonych gości: burmistrza Miasta i Gminy Nowa Sarzyna Andrzeja Rychla, wicewojewody podkarpackiego Radosława Wiatra, radnego Sejmiku Wojewódzkiego Karola Ożoga, członka zarządu powiatu leżajskiego Krzysztofa Trębacza, dyrektora Muzeum Ziemi Leżajskiej Jacka Kwiecińskiego, proboszcza Parafii pw. Łukowa-Przychojec Adama

Cebule, prezes stowarzyszenia „Gospodynie Razem” Natalię Białą-Kostyrę oraz KGW z Rudy Łańcuckiej, Sarzyny i Przychojca. Nie brakło również mieszkańców Łukowej.

Okolicznościowy wykład poświęcony żołnierzom wyklętym wygłosił dr Dariusz Półćwiartek pt. „Wyklęci przez komunistów – zapamiętani przez lud”. Następnie wysłuchano koncertu pieśni patriotycznych w wykonaniu zaproszonych KGW, dzieci ze Szkoły Podstawowej w Rudzie Łańcuckiej z opiekunką Edytą Zygmont oraz duetu Danuta Kurzyp i Anna Kozyra-Siuzdak. Po części artystycznej miał miejsce poczęstunek i wspólne śpiewanie pieśni.

Renata Półćwiartek

LXIX sesja Rady Miejskiej

27 lutego 2023 r. w sali konferencyjnej Urzędu Miasta i Gminy w Nowej Sarzynie odbyła się LXIX sesja Rady Miejskiej. Na wstępie przyjęto sprawozdania z działalności Burmistrza w okresie międzysesyjnym oraz z realizacji uchwał. Następnie omówiono informację na temat ładu i porządku publicznego w mieście i gminie, przygotowaną przez Komisariat Policji w Nowej Sarzynie.

W kolejnym punkcie przyjęta została informacja o stanie rolnictwa. Na terenie naszej gminy odługuje około 45% użytków rolnych. W większości są to grunty orne oraz użytki zielone niskich klas bonitacyjnych. Gmina Nowa Sarzyna posiada 350 ha gruntów rolnych, z czego ok. 338 ha oddaje w dzierżawę lub użyczenie. Pozostałe to rozdrobnione działki zarośnięte samosiejką drzew. Od wielu lat w strukturze zasiewów dominują wiklina i zboże, rzadziej uprawiane są ziemniaki i warzywa okopowe. Około 80 ha to uprawy roślin strączkowych, na które można uzyskać dodatkowe dopłaty. W 2022 roku konsultanci Ośrodka Doradztwa Rolniczego w Leżajsku pomagali wypełniać elektroniczne wnioski o dopłaty obszarowe oraz szkolili rolników z zakresu właściwego stosowania środków ochrony roślin i nawozów. Z pomocy przy wypełnianiu wniosków skorzystało 240 osób. Łącznie z terenu naszej gminy złożonych zostało 540 wniosków obszarowych. Przekazano rolnikom także informacje dotyczące środków bezpieczeństwa w związku z afrykańskim pomorem świń. Z informacji GUS można odczytać, że zbiory zbóż były o około 1% mniejsze niż przed rokiem, a ziemniaka większe o 3%. Więcej zebrano także warzyw i owoców. Teren gminy ominęły większe klęski, jak powódzie, przymrozki wiosenne, czy gradobicia. W gminie funkcjonuje 25 gospodarstw ekologicznych, produkujące certyfikowaną żywność. Powiatowy Zespół Doradztwa Rolniczego udzielił 200 porad. 6 osób wzięło udział w szkoleniu chemizacyjnym. Na prace konserwacyjne urządzeń melioracyjnych, samorząd przekazał Gminnej Spółce Wodnej dotację w wysokości 10 tys. zł.

W dalszej części obrad, rada zapoznała się z informacją o dokonanych zmianach podatków lokalnych w 2022 roku, odroczeniach terminu płatności i rozłożenia należności na raty, zastosowanych ulgach oraz ze sprawozdaniem z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli na poszczególnych stopniach awansu zawodowego w szkołach prowadzonych przez samorząd za rok 2022.

Następnie radni podjęli uchwały w sprawach:

- rozpatrzenia wniosku.

W dniu 10 lutego 2023 r. do Rady Miejskiej wpłynął wniosek w sprawie wywłaszczenia drogi prywatnej położonej w miejscowości Sarzyna. Rada i burmistrz nie posiadają jednak kompetencji prawnych do podjęcia takich kroków. Wnioskodawczyni została poinformowana o innych możliwościach prawnych w tym zakresie.

- wyrażenia zgody na utworzenie Młodzieżowej Rady Miejskiej w Nowej Sarzynie.

Młodzieżowa Rada została utworzona na wniosek Samorządu Uczniowskiego ILO w Nowej Sarzynie, który realizuje projekt w ramach programu Erasmus+, Działania partycypacyjne młodzieży.

- przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Majdan Łętowski 1”.

Dla terenu o powierzchni około 1,26 ha, zostanie opracowany plan miejscowy pod zabudowę mieszkaniową.

- przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Sarzyna 2”.

Dla terenu o powierzchni około 2,63 ha, zostanie opracowany plan miejscowy pod zabudowę produkcyjno-usługową i mieszkaniową.

- przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Sarzyna 3”.

Dla terenu o powierzchni około 2,1 ha, zostanie opracowany plan miejscowy pod zabudowę usługową.

- przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego „Tarnogóra 3”.

Dla terenu o powierzchni około 0,42 ha, zostanie opracowany plan miejscowy pod zabudowę produkcyjno-usługową.

- zmian w budżecie Gminy Nowa Sarzyna na 2023 rok.

Planowane dochody i wydatki budżetu zostały zwiększone o kwotę 1,4 mln zł. Głównymi źródłami wpływów są wpłaty od osób fizycznych z przeznaczeniem na preferencyjny zakup węgla oraz dotacja z WFOŚiGW na budowę Centrum Opiekuńczo-Mieszkalnego w Nowej Sarzynie. Dodatkowo zmniejszono wydatki i deficyt o kwotę 58 284 zł.

Radni ponadto odrzucili projekt uchwały dotyczący ustalenia stawek procentowych opłaty adiacenckiej. Jest to opłata ustalana w związku ze wzrostem wartości nieruchomości spowodowanym m.in. budową urządzeń infrastruktury technicznej z udziałem środków Skarbu Państwa, jednostek samorządu terytorialnego, środków pochodzących z budżetu Unii Europejskiej lub ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi.

oprac. Piotr Sowa

Dyskutowali o powstaniu styczniowym

28 lutego br. w Szkole Podstawowej w Tarnogórze odbył się Panel dyskusyjny na temat 160. rocznicy powstania styczniowego. W rozmowie udział wzięli Ryszard Żurecki, Maciej Kilarski i Janusz Motyka oraz przybyli mieszkańcy, uczniowie miejscowej Szkoły Podstawowej i harcerze. Zaproszeni goście zaprezentowali zebranym także broń i inne rekwizyty związane z powstaniem. Wydarzenie było transmitowane na żywo na stronie miasta i gminy.

Panel zorganizowało Stowarzyszenie Przyjaciół Tarnogóry w ramach realizacji projektu: „Upowszechnienie wiedzy na temat Powstania Styczniowego oraz jego bohaterów wśród mieszkańców Miasta i Gminy Nowa Sarzyna”.

Dofinansowano ze środków Biura „Niepodległa”
w ramach Programu Dotacyjnego „Powstanie Styczniowe 1863-1864”

Piotr Sowa

Uroczystość z okazji Dnia Sołtysa

12 marca br. w Leżajsku odbyło się spotkanie z okazji Dnia Sołtysa zorganizowane przez posła Jerzego Paula. Uroczystość była okazją do podziękowań gospodarzom sołectw i osiedli z terenu powiatu leżajskiego i sąsiednich gmin za ich całoroczną pracę na rzecz lokalnych wspólnot. Naszych sołtysów uhonorowali upominkami także burmistrz Andrzej Rychel i dyrektor jego biura Adam Madej.

Piotr Sowa, fot. J. Zybura

Dzień Kobiet w Sarzynie

11 marca br. w Domu Kultury w Sarzynie odbyła się uroczystość z okazji Dnia Kobiet. Spotkanie zorganizowała męska część miejscowego Klubu Seniora. Zgromadzonym paniom życzenia złożyli poseł Jerzy Paul, burmistrz Andrzej Rychel, dyrektor biura burmistrza Adam Madej, dyrektor CKiB Elżbieta Majewska, sołtys Jan Pinderski oraz ks. prob. Jan Łojek. Panie zostały także obdarowane kwiatami i wysłuchały programu artystycznego przygotowanego przez członków grupy wokalnno-kabaretowej „Siódemka”.

Piotr Sowa, fot. J. Zybura

kultura

Przedświąteczne Targi Rękodzieła

W niedzielę 26 marca br. w Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji w Nowej Sarzynie odbyły się Targi Rękodzieła. Swoje piękne i niepowtarzalne wyroby rzemiosła ludowego i artystycznego zaprezentowali wystawcy z terenu naszej gminy i okolic. Odwiedzający mogli zakupić, m.in. ozdoby i kartki świąteczne, zabawki, wyroby wiklinowe, serwetki, palmy, witrażyki, słodkie wypieki oraz akcesoria ozdobne do domu i do ogrodu.

Organizatorem wydarzenia było Centrum Kultury i Biblioteka w Nowej Sarzynie. Wśród wystawców z terenu naszej gminy były panie z KGW w Sarzynie, Woli Zarczyckiej, Rudy Łańcuckiej, Łętowni i Łukowej, Kluby Seniora w Nowej Sarzynie i Sarzynie, Stowarzyszenie Społeczno-Kulturalne „Wektor”, ŚDS w Sarzynie oraz indywidualnie Krystyna Pawelec, Elżbieta Kleczkowska, Teresa Pudefkiewicz, Janina Czaban i Krystyna Urban z Nowej Sarzyny. Targi odwiedzili poseł Jerzy Paul oraz burmistrz Andrzej Rychel, którzy podziękowali organizatorom i naszym lokalnym twórcom za kultywowanie oraz propagowanie tradycji rękodzielniczych.

Piotr Sowa, fot. P. Sowa

„Kobiety – piękno jest w nas”

Wernisaż wystawy „Kobiety – piękno jest w nas”, fot. Piotr Majder

25 lutego 2023 r. w Centrum Kultury i Bibliotece odbył się wernisaż wystawy poświęcony kobietom. Autorami prezentowanych prac są Elżbieta Rudzińska – Paul z Nowej Sarzyny oraz Jacek Rozmiarok i Janusz Goździewski z Wiednia. Tematem prac jest piękno kobiet i kobiecego ciała. Wydarzenie uświetnili swoimi występami tancerka Julia Tofiliska oraz wokalistka Sabina Kurek przy akompaniamencie

Koncert Sylwii Piotrowskiej i Sławka Malinowskiego, fot. Piotr Majder

muzycznym Tomasza Drachusa. Wystawę można obejrzeć w holu budynku CKiB.

Kolejnym wydarzeniem z okazji Dnia Kobiet był koncert Sylwii Piotrowskiej i Sławka Malinowskiego, który odbył się 5 marca br. w sali widowiskowej CKiB. Wokaliści zaprezentowali aranżacje największych polskich i światowych przebojów.

Piotr Sowa

oświata

Twórczo w kulturze – współpraca szkół z Sarzyny i Barcelos

W Szkole Podstawowej w Sarzynie ruszył kolejny projekt rozwijający kompetencje językowe uczniów. Nosi on nazwę „Twórczo w kulturze”. Realizowany będzie w ramach mobilności ponadnarodowej POWER wraz ze szkołą partnerską w Barcelos w Portugalii. Głównym celem przedsięwzięcia jest rozbudzenie u uczniów zdolności kreatywnego wyrażania siebie poprzez ekspresję kulturalną.

Program mobilności będzie obejmował trzy działania. Pierwszym z nich jest wspólne redagowanie w języku angielskim polsko-portugalskiej opowieści, odwołującej się do podań, legend i baśni obydwóch krajów. Uczniowie naprzemiennie pisać będą fragmenty opowieści, zachowując związek przyczynowo-skutkowy. Opowieść, będąca zupełnie nową kreacją, zakorzenioną jednak głęboko w kulturze krajów partnerskich, opublikowana zostanie elektronicznie i wydana w formie książkowej.

W ramach drugiego działania powstaną rekonstrukcje wybranych dzieł malarskich artystów polskich i portugalskich. Uczniowie wcielią się w postaci przedstawione na dziełach sztuki, przygotowują scenografię, kostiumy, rekwizyty. Postawą, mimiką i gestem odegrają sceny, a następnie sfotografują powstałe ujęcia. Z fotografii i oryginalnych dzieł powstanie autorska galeria w formie prezentacji multimedialnej, która zamieszczona zostanie w Internecie i wydana na

plycie. „Żywe obrazy” wykorzystane zostaną również jako ilustracje do opowieści polsko-portugalskiej.

Trzecia aktywność młodzieży to przedstawienie w języku angielskim inscenizacji wybranych baśni, bajek lub legend z Polski i Portugalii. Uczniowie w określonej konwencji teatralnej przygotowują inscenizację utworów, które następnie zaprezentują w szkole Barcelos dzieciom z przedszkola i młodszych klas szkoły podstawowej.

W szkole w Sarzynie rozpoczęły się już prace nad przydzielonymi zadaniami. Poza tym odbywają się zajęcia z przygotowania językowego, mające na celu usprawnienie komunikowania się w języku angielskim i zajęcia w ramach przygotowania kulturowego, które przybliżą uczestnikom historię i geografii Portugalii, jej dorobek kulturowy, w szczególności malarstwo, literaturę, architekturę oraz zwyczaje.

W ramach mobilności młodzież pozna wzajemnie dorobek kulturowy swoich krajów oraz rozwijać będzie kompetencje językowe. Mamy nadzieję, że uczniowie obu szkół twórczo podejmą szeroko rozumiany temat kultury i wyniosą jak najwięcej ze współpracy między krajami.

SP w Sarzynie

Mieszkańcy regionu uczcili pamięć Żołnierzy Wyklętych

Niespełna tysiąc osób wzięło udział w tegorocznym Biegu Pamięci Żołnierzy Wyklętych „Tropem Wilczym”, który odbył się 5 marca w Leżajsku. Mieszkańcy powiatu leżajskiego i okolic pobiegli w hołdzie żołnierzom niezłomnym po raz ósmy.

Organizatorami biegu byli Stowarzyszenie Rozwoju Szkół „Prymus” w Nowej Sarzynie i Fundacja „Wolność i Demokracja” przy współpracy z Miastem Leżajsk, MCK w Leżajsku, I Liceum Ogólnokształcącym w Nowej Sarzynie oraz Biurem Poselskim Posła na Sejm RP Jerzego Paula.

Start, metę i biuro zawodów zlokalizowano na placu przy Miejskim Centrum Kultury. Zawodnicy mieli tradycyjnie do pokonania dystans o długości 1963 metrów, symbolizujący rok śmierci Józefa Franczaka ps. Lalek, ostatniego z Żołnierzy Wyklętych.

Wydarzenie to jest okazją do sportowej integracji mieszkańców, bo startują w nich, zarówno doświadczeni biegacze, jak i zupełni amatorzy, często całe rodziny, zawodnicy Nordic Walking oraz przedstawiciele organizacji i służb mundurowych, którzy pobiegli z kilkadziesiątmetrową białą-czerwoną flagą.

Pierwszy na mecie zameldował się Piotr Stasiowski z Brzozy Królewskiej. Reprezentant Nowosarzyńskiej Grupy Biegowej zwyciężył tym samym szósty raz z rzędu i śmiało można nazwać go

„królem” tych zawodów. Wśród kobiet także mamy do czynienia z dominacją, bo czwarty raz z rzędu triumfowała Barbara Łuczak-Pokój z Sarzyny, prezes Stowarzyszenia Nowosarzyńska Grupa Biegowa.

Wszyscy uczestnicy biegu otrzymali pamiątkowe medale, koszulki i upominki wręczone przez organizatorów i sponsorów. Okolicznościowe statuetki otrzymali także darczyńcy oraz osoby i instytucje wspierające bieg. Wśród dekorujących medalami byli także przedstawiciele naszego samorządu: burmistrz Andrzej Rychel i dyrektor jego biura Adam Madej. Poseł Jerzy Paul uhonorował także najmłodszych i najstarszych zawodników oraz podziękował organizatorom, sponsorom i uczestnikom tego patriotycznego święta.

Tegorocznemu biegowi towarzyszyła akcja charytatywna, przygotowana przy współpracy z Fundacją PKO BP - na rzecz Ani Gromady, cierpiącej na mutację genetyczną Camta1.

Wydarzenie po raz kolejny wsparli: samorząd Miasta i Gminy Nowa Sarzyna oraz OSP w Rudzie Łącuckiej i Łukowej.

Ideą Biegu Żołnierzy Wyklętych jest oddanie hołdu żołnierzom polskiego podziemia antykomunistycznego i antysowieckiego, działającego w latach 1944–1963 w obrębie przedwojennych granic RP.

Piotr Sowa, fot. J. Zybura, J. Bystrzyński

**20.05.
2023 r.**

**Rezerwat Przyrody „Kołacznia”
w Woli Zarczyckiej**

**BIEG
O KWIAT AZALII**
Nowosarzyńskie Święto Biegowe

**zapisy na:
www.chronotex.pl**

I Liceum Ogólnokształcące

NOWA
SARZYNA

SPRAWDŹ
naszą ofertę

#jedynatakaszkola

ul. Komisji Edukacji Narodowej 5
37-310 Nowa Sarzyna

tel: 17 24 13 852
kom: 882 433 580

mail: lo.nowasarzyna@wp.pl
mail: lo_ns@nowasarzyna.eu

/jedynatakaszkola

/szkolanowasarzyna

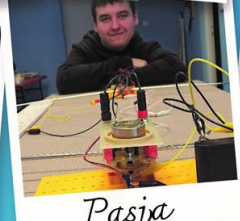
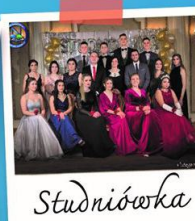
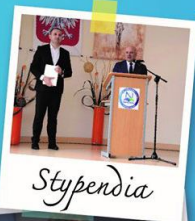

/jedynatakaszkola

/jedynatakaszkola

WWW.SZKOŁA-NOWASARZYNA.PL

#jedynatakaszkola

„Jedna przeżyta chwila czasami uczy nas więcej, aniżeli całe życie.”